

Myrcyn Zakhapui
(1924–2008)

Мурсын Қаһарұи
(1924–2008)

Өчмәс учкунлар

XVIII – XX-әсирләрниң мәшһур
уйғур намайәндилири қамуси

Алмута
«Гига трейд»
2009

Жәмийәтлик бирләшмә
«Уйғурлар миллий ассоциацияси»
нәширгә тәйярлиди

Жавапкәр муһәррирлар:

Шеривахун Баратов – филология пәнлириниң намызиди,
Д. Қасимова – филология пәнлириниң намызиди

Өчмәс учқунлар. XVIII–XX-әсирләрниң мәшһур уйғур
намайәндилири камуси. Топлиғучи Турсун Қаһарри.–
Алмута: Гига трәйд, 2009. – 220 б.

ISBN 9965-799-95-8

Көрнәклик уйғур шаири, публицист, тинимсиз тәтқиқатчи
Турсун Қаһарри жикқан материаллиридин чегариниң икки
тәрипидики (болупму Шәрқий Түркстан вә Қазақстан) уйғур
хәлкиниң һәр қандақ еғир жилларға, пажиялик тәғдиргә бой
сунмай бәрдашлиқ бәргән һалда роһий чүшкүнлүккә гирип-
тар болуп чечилмай өз қәддини тик тутуп келиватқанлиғини
ениқ биләләймиз. Топламға Билал Назим, Лутпулла Мутәллип,
Мөмүн Һәмраев, Әхмәтжан Қасимий, Ғени Батур в.б. мәшһур
шаир, сәясий вә жәмийәт әрбаплири, хәлиқ кәһриманлири
һәққидә авторниң мақалилири киргүзүлди.

Китапниң қиммитини ашуруш мәхситидә яхши нийәт-
лик тәшәббуси билән Билал Назим, Илахун Көккөз, Абдуқа-
дир Дамолла, Беширбай һажим қатарлиқ намайәндиләр
һәққидә бар мәнбәләрдин пайдилинип, қошумчә толуклап,
нәширгә тәйярлиған Наилә Һәмраева.

Топлам әдәбиятшунас, тарихшунас вә миллий мэдәний-
тимизниң тәрәққият тарихиға кизиқидиған китапханларниң
диққитини жәлип қилалайду дәп ишинимиз.

© Гига трәйд, 2009

© Уйғурлар миллий ассоциацияси, 2009

ISBN 9965-799-95-8

МУНДЭРИЖЭ

ЭХМЭТШАҢ ҚАРИҚАШИ	5
САДИР ПАЛВАН ХУШЭХМЭТ ОҒЛИ	13
МОЛЛА ЗЭЙДИН	19
МОЛЛА БИЛАЛ БИН МОЛЛА ЙҮСҮП (НАЗИМ)	30
БЕШИРБАЙ ҲАЖИМ ТУРДИБАЙ ОҒЛИ	33
БАВДУНБАЙ МУСА ҲАЖИ ОҒЛИ	37
ХЭЛИҚПЭРВЭР ҚОШАҚЧИ ИЛАХУН КӨККӨЗ	43
АБДУЛЛА ҲАПИЗ	47
АБДУЛЛА ЭПЭНДИ ҒОЖАМБИР ҲАЖИ	51
НЭЗЭРХАН ҒОЖА	58
НАСУҲА ИМИН	64
НЭМЭТ ХЭЛПЭТ	70
ДАМОЛЛА РАЗИЕВ	74
ТЕЙИПҲАЖИ САБИТОВ	79
ПАШАҒОЖА ҲЕКИМБЭГ ОҒЛИ	84
ЙҮСҮПЖАН ҒАПУРИЙ	88
ИМИНЖАН БАВДУН ОҒЛИ	93
МЭРУП СЭИДИЙ	98
ҒЕНИ БАТУР МЭҲЭММЭТБАҚИ	102
АЮП МЭНСҮРИЙ	106
НИМШЕҢИТ АРМИЯ ИЛИ САЙРАМИ	110
ЭРШИДИН ҲИДАЙЭТОВ	116
МӨМҮН ҲЭМРАЕВ (АЛИМАХУН)	120
ҚАСИМЖАН ҚЭМБИРИЙ	127
ҲЭСЭЛ ЭПЭНДИ ТӨЛЭГЭН	132
АБДУРЕҢИМ ЙҮСҮПИЙ	136
ЗУНУН ҚАДИР	142
ХУДАБЭРДИ ТАЛИП	147

ХӘМИТ ҲЕКИМИЙ	152
ХЕЛИЛ САТТАРИЙ	158
ЭНВЭР НАСИРИЙ	164
АБДУРЕҲИМ ЭЙСА	169
ИБРАҲИМ ТУРДИ	179
ӘХМӘТҖАН ҚАСИМИЙ	183
МӘҲӘММӘТ ЗӘЙИДИЙ	187
НУРМӘҲӘММӘТ БОСАҚОВ	193
ДАВУТ ТУРАХМӘТОВ	198
БИЛАЛ ӘЗИЗИЙ	202
НУРМӘҲӘММӘТ ЙҮСҮПИЙ	206
ЛУТПУЛЛА МУТӘЛЛИП	209
АБДУРЕШИТ ИМИН	214

Өчмәс учкунлар

XVIII–XX әсирдики мәшһур
уйғур намайәндилири камуси

Жавапкәр муһәррирлар: Ш. Баратов – филол. пән. намзити,
Д. Қасимова – филол. пән. намзити

Корректор *Наилә Ғәмраева*

Дизайнер *Илминур Насирова*

Подписано в печать 22.10.2009. Формат 60x84/16.
Учет.-изд.л. 19,9. Тираж 500 экз. Заказ 2093.
050012, Алматы, 16 линия, 96

